

⁶Azután ezt a példázatot mondta: Egy embernek volt egy fügefája a szőlőjében, és kiment, hogy gyümölcsöt keressen rajta, de nem talált. ⁷Azt mondta a vincellérnek: Íme, három éve, hogy idejárom gyümölcsöt keresni ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki, miért foglalja a földet hiába? ⁸De az így válaszolt neki: Uram, hagyd meg még ebben az évben, míg körülásom és megrágyázom, ⁹hátha terem jövőre, ha pedig nem, akkor vágd ki!

Kedves Testvéreim!

Van egy fügebokrom. Egészen kicsi volt, amikor kaptam, tudtam, hogy nem fog teremni az elültetését követő egy-két évben, hiszen minden szakkönyv ezt írta. Így is volt, az első évben nem termett semmit. A második évben épp a rügyezés idején valamelyik gyermekem „megmetszette” így akkor valóban nem is számítottam termésre. A harmadik évben aztán termett. 1db füge volt a bokromon. Gyakran megnéztem, vigyáztam rá, jó volt látni a növekedést, és persze közben figyeltem a többi ágat is, hátha felbukkan egy kistestvér, ami végül nem történt meg, de örömöm így is töretlen volt. Termett a füge. A gyümölcs beértett, meg is ettük, az egy szem fügét közösen. Az idén tavasszal ismét vártam, hogy talán valahol megjelenik egy-két füge, de – bár a bokor szépen fejlődött, újabb és újabb ágakat hozott, szép, egészséges leveleket eresztett, de termés az bizony nem volt rajta. Csalódott voltam. Azt gondoltam az egy kis füge után, hogy talán beindul a dolog, és bár nem számítottam rá, hogy fügelekvárt fogunk nagytételben befőzni, de azért egy-két gyümölcs igazán jó lett volna.

Aztán elgondolkodtam. Vajon mit tettem én azért, hogy az a füge teremjen? Gondoskodtam-e róla megfelelően? Mindent megadtam-e neki – vizet, tápanyagot -, jó helyre ültettem-e egyáltalán? A szakkönyvek szerint minden rendben, de vajon tényleg jól végeztem a dolgom? Akkor miért nem terem.

Jézus példázatokban beszélt az emberekhez. Egyszerű – főként a természetből vett példákkal szemléltette, hogy milyen az Isten országa, hogy milyen is Isten valójában.

A fügefá példázata egy jól ismert történet. Egyszerű a kép, amit Jézus használ, ugyanakkor nagyon is félre lehet siklani az olvasásakor. A legnagyobb hiba az szokott lenni, ha csak magát a példázatot olvassuk, és hozzágondolunk még mást is, amit Jézus máskor, más helyzetben mondott a gyümölcsstermésről.

A félreértés abból adódik, hogy a gyümölcsstermést azonosítani szoktuk a cselekedetekkel, azaz: akik sok jót tesznek, az ő életük gyümölcsöző élet, akik pedig nem tesznek sok jót, azoknak az élete terméketlen. Csakhogy a példázat nem erről szól. Sőt éppen ellenkezőleg. Ha megnézzük a szöveggörnyezetét, hogy mikor mondja el Jézus a fügefáról szóló példázatát, akkor azt látjuk, hogy éppen az ellenkezőjéről van szó.

Jézus elé két tragikus esetet állítanak, hogy mondja el a véleményét. Az egyik Pilátus galileai vérengzéséről szól, a másik egy természeti csapásban ledőlt torony által megölt embereket említi. Azt firtatják, hogy vajon ezek az emberek, akik így haltak meg bűnösebbek voltak-e, mint mások, és ezért sújtotta-e őket Isten ítélete? Az ilyen kérdések mögött általában mi húzódik meg? Az, hogy az ember – aki nem volt részese mindennek – igazolja önmagát. Lám, én jó ember vagyok, engem nem érhet semmi baj, engem megvéd az Isten, én jó vagyok nála.

Hát nem! És ezt Jézus egyértelműen kimondja: Azt gondoljátok, hogy ezek... az emberek bűnösebbek voltak a többinél...? Nem! Sőt – mondom nektek: ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen vesztek el.”

Az ember mindig öngazolást keres. Jó voltam? Akkor csokit kapok. Rossz voltam? Akkor virgácsot hoz a Mikulás. A jó elnyeri jutalmát, a rossz a büntetést. Csakhogy Istennél nem így van. És nem azért, mert nem így kellene lennie. És erről szól Jézus példázata. Mert valóban ez lenne az „elvárás” Isten részéről. Mit kíván az Úr? Mikeás jól összefoglalja ezt: ⁸Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az ÚR! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.

Igen ám, csakhogy ez nem megy. Ahogy Ady fogalmaz a Jóság síró vágya című versének refrénjében: Milyen jó volna jónak lenni. Persze vannak pillanatok, amikor az ember egy kicsit jobban odafigyel, ilyen egy-egy adventi időszak, amikor az adománygyűjtők is erre hívják fel a figyelmet, amikor ilyen szlogenek fogalmazódnak meg: jónak lenni jó.

Jó ember vagyok! Mondják sokan, és azt gondolják ezzel kipipálhatják a dolgokat. De nem így van? Ha az ember mélyen önmagába néz akkor nem.

Az advent egy böjti idő – ezt jelzi a lila oltárterítő színe is. A böjt, az elcsendesedés, az Istenre figyelés ideje. Annak az ideje, hogy magamba nézzek, és végig gondoljam: vajon tudok-e elég jó lenni?

Sok ember azért nem közeledik Istenhez, mert azt gondolják, hogy nem tudnak elég jók lenni. Mások azt mondják, hogy elég jó vagyok – nincs is szükségem Istenre. Mindegyiküknek igaza van: egyrésztől nincs szüksége Istenre annak, aki elég jó, másrésztől soha nem lehetünk elég jók.

De akkor mi a megoldás? Jézus ezt mondja el a fügefáról szóló példázatban.

Mert miről is szól a példázat?

A gazda gyümölcsöt keres, de nem talál. Nincs gyümölcs, nincs eléggé jó ember. Ahogy az Ósz-t idézve Pál is mondja: nincs igaz ember egy sem. Nincs, aki elérje, felérje az Istent, nincs olyan, aki meg tudná ugrani az ő mércéjét. Mert mindnyájan vétkeztünk. És hiába próbáljuk jóvá tenni, ez nem megy. Lehet, hogy szép lombkoronával – becsomagolt ajándékokkal, átadott adományainkkal – próbáljuk ezt eltakarni, de aki komolyan veszi, az Isten törvényét, az elismeri: Jézusnak igaza van, nem terem gyümölcsöt az éltünk. Nem egyszer, nem kétszer, hanem egymást követő három évben is gyümölcsöt keresett a gazda a fán, de nem talált. Isten ítélete jogos, és igazságos: Vágd ki, mondja a vincellérnek.

De itt jön a legnagyobb csavar, amire senki nem számít. Hogy a vincellér, akire a rá van bízva a gyümölcsös elkezd kérlelni a gazdát: *Uram, hagyd meg még ebben az évben, míg körülásom és megrágyázom, ⁹hátha terem jövőre, ha pedig nem, akkor vágd ki!*

A vincellér – az a Jézus, akit Isten elküldött a szőlőskertbe, ebbe a világba, hogy aki hisz benne el ne vesszen, hanem örök élete legyen. A vincellér mindent megtesz azért, hogy az ítélet ne minket sújtson. A vincellérnek még az élete sem volt drága. A vincellér az, aki miatt termőre fordulhat az ember élete. Csak, ha Jézusra nézek, csak ha benne bízok. Magamtól nem megy. Ő az, aki körülás, megrágyáz ő az, aki segít, hogy legalább egy kis gyümölcs legyen, amire ránézve azt mondja a gazda: gyere be Urad ünnepi lakomájára.

Miről szól ez a példázat? Arról, hogy ne önmagunkra nézzünk, hanem nézzünk fel Jézusra. Ahogyan heti igénk mondja: *egyenesedjétek fel, emeljétek fel fejéteket, mert közeledik megváltásotok.*

Adventben nézzünk rá. Ne csak a betlehemi gyermeket lássuk, hanem lássuk meg az Isten fiát, akit elküldött a világba, hogy éljünk általa.

Hihetetlen nagy ajándékot kaptunk az Istentől Jézusban. Nem egyszerűen egy kisbabát, hanem kegyelmi időt. Használjuk ki ezt az időt, amelyet Jézus kikönyörgött nekünk. És benne bízva, rá hagyatkozva, hozzá térve kérjük az ő kegyelmét, bízva abban, hogy ha így teszünk, akkor életünk megtermi azt a gyümölcsöt, amelyet látva mások is elindulnak ezen az adventi úton. Imádkozzuk a Zsoltárossal, a mai nap egyik útmutatói igéje szerint: Taníts engem utaidra, Uram, hogy igazságod szerint járjak... Ámen.